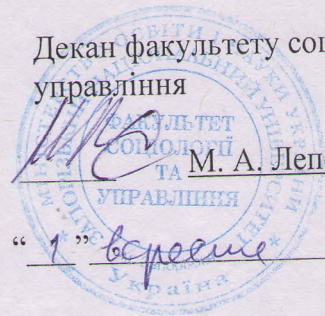

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА СОЦІОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та
управління

М. А. Лепський

“ 1 ” серпня 2017 р.

ЕМПІРИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СОЦІОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів
напряму підготовки 6.030101 – «Соціологія»

Укладач: кандидат соціологічних наук, старший викладач кафедри соціології
Приймак Юлія Олександрівна

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Протокол № 1 від “ 31 ” серпня 2017 р.
Завідувач кафедри соціології

В.О. Скворець

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціології та управління

Протокол № 1 від “ 31 ” серпня 2017 р.
Голова науково-методичної ради
факультету соціології та управління

О.С. Маліновська

2017 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки/ спеціальність, рівень вищої освіти (освітньо- кваліфікаційний рівень)	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 05 - «Соціальні та поведінкові науки»	Нормативна	
Змістових модулів – 2	Напрямок підготовки (Професійне спрямування): 054 «Соціологія»	Рік підготовки:	
Індивідуальне завдання Написання творчої роботи (есе)		3-й	
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
		5-й	
		Лекції	
		32 год.	
		Семінарські	
	16 год.		
	Самостійна робота		
	36 год.		
	Індивідуальні завдання:		
	36 год.		
	Вид контролю:		
	екзамен		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 3	Рівень вищої освіти: бакалавр		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 48 год.: 72 год. (1:1,7)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Емпіричні дослідження в соціології управління» - формування у студентів спеціальності «Соціологія» знань та вмінь із проведення емпіричних досліджень у сфері управління.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Емпіричні дослідження в соціології управління» є:

- ознайомлення студентів зі специфікою проведення прикладних соціологічних досліджень у сфері управління;
- формування вміння правильно обирати метод збору соціологічної інформації відповідно до мети та завдань соціологічного дослідження;
- формування знань з застосування кількісних методів збору соціологічної інформації;
- формування знань з застосування якісних методів збору соціологічної інформації.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- основні методи проведення емпіричних досліджень та їх різновиди;
- логіку підбору методів збору соціологічної інформації відповідно до мети соціологічного дослідження;
- специфіку застосування кількісних методів збору соціологічної інформації в соціології управління;
- специфіку застосування якісних методів збору соціологічної інформації в соціології управління;

вміти :

- обирати та обґрунтовувати відповідний метод збору соціологічної інформації;
- складати програму соціологічного дослідження враховуючи застосування різних методів збору соціологічної інформації;
- розробляти інструментарій до різних методів збору соціологічної інформації, враховуючи специфіку соціології управління.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Використання емпіричних досліджень в сфері управління

Тема 1. Соціологія управління як спеціальна соціологічна теорія

Тема 2. Сучасний стан та тенденції емпіричних досліджень в соціології управління

Тема 3. Концептуальна основа досліджень в соціології управління

Тема 4. Управлінська функція класичного соціологічного дослідження

Тема 5. Якісні методи емпіричного дослідження в соціології управління

Змістовий модуль II. Особливості застосування різних емпіричних методів в соціології управління

Тема 6. Аналіз документів в соціології управління

Тема 7. Застосування експертних методів в соціології управління

Тема 8. Соціальний (управлінський) експеримент

Тема 9. Дослідження соціально-психологічного клімату в колективі

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього го	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с/п	лаб	ін д	с.р.		л	с/п	лаб	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Соціологія управління як спеціальна соціологічна теорія	10	4			3	3						
Тема 2. Сучасний стан та тенденції емпіричних досліджень в соціології управління	10	2	2		3	3						
Тема 3. Концептуальна основа досліджень в соціології управління	14	4	2		4	4						
Тема 4. Управлінська функція класичного соціологічного дослідження	12	2	2		4	4						
Тема 5. Якісні методи емпіричного дослідження в соціології управління	14	4	2		4	4						
Разом за змістовим модулем 1	60	16	8		18	18						
Змістовий модуль 2.												
Тема 6. Аналіз документів в соціології управління	14	4	2		4	4						
Тема 7. Застосування експертних методів в соціології управління	16	4	2		5	5						
Тема 8. Соціальний (управлінський) експеримент	16	4	2		5	5						
Тема 9. Дослідження соціально-психологічного клімату в колективі	14	4	2		4	4						
Разом за змістовим модулем 2	60	16	8		18	18						
Усього годин	120	32	16		36	36						
ІНДЗ												
Усього годин	120	32	16		36	36						

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Тема 1. Соціологія управління як спеціальна соціологічна теорія	4	
2	Тема 2. Сучасний стан та тенденції емпіричних досліджень в соціології управління	2	
3	Тема 3. Концептуальна основа досліджень в соціології управління	4	
4	Тема 4. Управлінська функція класичного соціологічного дослідження	2	
5	Тема 5. Якісні методи емпіричного дослідження в соціології	4	

	управління		
6	Тема 6. Аналіз документів в соціології управління	4	
7	Тема 7. Застосування експертних методів в соціології управління	4	
8	Тема 8. Соціальний (управлінський) експеримент	4	
9	Тема 9. Дослідження соціально-психологічного клімату в колективі	4	
	Усього:	32	

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Тема 1. Соціологія управління як спеціальна соціологічна теорія		
2	Тема 2. Сучасний стан та тенденції емпіричних досліджень в соціології управління	2	
3	Тема 3. Концептуальна основа досліджень в соціології управління	2	
4	Тема 4. Управлінська функція класичного соціологічного дослідження	2	
5	Тема 5. Якісні методи емпіричного дослідження в соціології управління	2	
6	Тема 6. Аналіз документів в соціології управління	2	
7	Тема 7. Застосування експертних методів в соціології управління	2	
8	Тема 8. Соціальний (управлінський) експеримент	2	
9	Тема 9. Дослідження соціально-психологічного клімату в колективі	2	
	Усього:	16	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Тема 1. Соціологія управління як спеціальна соціологічна теорія	3	
2	Тема 2. Сучасний стан та тенденції емпіричних досліджень в соціології управління	3	
3	Тема 3. Концептуальна основа досліджень в соціології управління	4	
4	Тема 4. Управлінська функція класичного соціологічного дослідження	4	
5	Тема 5. Якісні методи емпіричного дослідження в соціології управління	4	
6	Тема 6. Аналіз документів в соціології управління	4	
7	Тема 7. Застосування експертних методів в соціології управління	5	
8	Тема 8. Соціальний (управлінський) експеримент	5	
9	Тема 9. Дослідження соціально-психологічного клімату в колективі	4	
	Усього:	36	

8. Індивідуальні завдання

За результатами вивчення курсу студент мають розробити проект емпіричного дослідження з проблематики соціології управління.

Оцінювання творчих робіт

Творча робота – це різновид індивідуального заняття, яка дозволяє з'ясувати викладачеві рівень підготовки студента та якість отриманих ним знань по обраній темі. Оцінюється не тільки ступінь якості підготовки студента, а й аналітичність, наукова новизна, стилістика роботи, доречність та частота використання специфічного категоріально-понятійного апарату, обґрунтованість висновків. Виходячи з цього, творча робота оцінюється за десятибальною системою, де:

«20» балів – творча робота актуальна, є самостійним науковим дослідженням. При написанні роботи студент обробив не менше 15 спеціальних літературних джерел. В роботі використано спеціальні наукові поняття та категорії, застосування яких відповідає специфіці та логіці викладеного матеріалу. Стилiстика роботи органічна, а висновки обґрунтовані.

«19» балів – творча робота актуальна, є самостійним науковим дослідженням. При написанні роботи студент обробив не менше 12 спеціальних літературних джерел. В роботі використано спеціальні наукові поняття та категорії, застосування яких відповідає специфіці та логіці викладеного матеріалу. Викладення матеріалу має дещо фрагментарний характер. Висновки обґрунтовані.

«18» балів - творча робота актуальна, є самостійним науковим дослідженням. При написанні роботи студент обробив не менше 10 спеціальних літературних джерел. В роботі використано спеціальні наукові поняття та категорії, застосування яких відповідає специфіці та логіці викладеного матеріалу. Мають місце недоліки у структуруванні викладеного матеріалу. Висновки у переважній більшості обґрунтовані.

«17» балів - творча робота актуальна, є самостійним науковим дослідженням. При написанні роботи студент обробив не менше 10 спеціальних літературних джерел. В роботі використані спеціальні наукові поняття та категорії, застосування яких у деяких випадках не відповідає специфіці та логіці викладеного матеріалу. Робота виконана переважно у публіцистичному стилі.

«16» балів - творча робота актуальна. При написанні роботи студент обробив не менше 7 спеціальних літературних джерел. В роботі замало посилань на використані літературні джерела. В роботі використані спеціальні наукові поняття та категорії, застосування яких у деяких випадках не відповідає специфіці та логіці викладеного матеріалу. Висновки, у переважній більшості, носять аксіоматичний характер.

«15» балів - творча робота актуальна. При написанні роботи студент обробив не менше 5 спеціальних літературних джерел. Використані наукові поняття та категорії в більшості випадків суперечливі та не завжди відповідають логіці та специфіці викладеного матеріалу. Робота виконана переважно у публіцистичному стилі. Висновки, у переважній більшості, носять аксіоматичний характер.

«12-14» балів - творча робота актуальна. Не зважаючи на те, що у списку використаної літератури є значна кількість джерел, студент використовує лише 1-2, що видно зі специфіки викладеного матеріалу. Робота невдало структурована та в ній відсутні будь-які посилання. Висновки не є самостійними.

«9-11» балів - актуальність роботи не визиває сумніву, але студент не вірно трактує проблемну ситуацію. Робота носить описовий характер. Висновки не обґрунтовані.

«6-8» балів - творча робота торкається актуальної проблеми соціологічної науки, але нажалі студент не пропонує шляхи подолання цієї проблеми. Робота носить виключно описовий та публіцистичний характер. Висновки не відповідають логіці викладеного матеріалу.

«1-5» балів - викладений матеріал не відповідає назві творчої роботи та специфіці навчального курсу або робота є компелянтом.

«0» балів - творча робота відсутня, або написана не відповідним студентом.

9. Методи навчання

Лекція, семінар.

Лекційні заняття проводяться із застосуванням аналітичного, індуктивного та дедуктивного методів. Практикується проблемний виклад теоретичного матеріалу та частково-пошуковий метод.

На семінарських заняттях закріплюється матеріал, поданий на лекціях, за допомогою самостійного звернення студентів до джерел наукової літератури.

10. Методи контролю

Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з дисципліни «Загальна соціологічна теорія» включає:

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретних завдань.

Оцінювання відповідей на семінарському занятті:

5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції;

4 бали – змістовна відповідь на запитання, оперування джерелами, аргументованість відповіді.

3 бали – змістовна відповідь на запитання, без оперування джерелами, слабка аргументованість відповіді.

2 бали – змістовне доповнення;

1-2 бали – поверховий виклад матеріалу;

0 балів – відсутність відповіді.

Рубіжний підсумковий контроль проводиться по завершенні вивчення змістовного модуля у вигляді контрольної роботи або тестування.

Оцінювання:

8 балів – повна змістовна відповідь на всі завдання, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції;

6-7 балів – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції;

4-5 бали – поверховий виклад матеріалу, слабке знання теоретичних джерел;

1-3 бали – короткий поверховий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять;

0 балів – відсутність відповідей.

Підсумковий контроль проводиться по закінченні вивчення курсу з метою оцінювання результатів вивчення навчального курсу на завершальному етапі

**11. Критерії оцінювання та система накопичення балів.
Розподіл балів, які отримують студенти.
Шкала оцінювання**

Поточний контроль знань				Екзамен	Сума
Модульна атестація		Модульна атестація			
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			
Форми роботи	Кількість балів	Форми роботи	Кількість балів		
Відвідування лекційних занять та наявність конспекту	4	Відвідування лекційних занять та наявність конспекту	5		9
Виступ на семінарському занятті	20	Виступ на семінарському занятті	15		35
Виконання поточних контрольних тестових завдань	8	Виконання поточних контрольних тестових завдань	8		16
Разом	30		30		60
Всього	30		30	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ЗА ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

12. Методичне забезпечення

- Емпіричні дослідження в соціології управління: Навчальна програма курсу / Укладач: **Ошибка! Источник ссылки не найден.**О. – Запоріжжя: ЗНУ, 2014. – 8 с.
- Робоча програма навчальної дисципліни «Емпіричні дослідження в соціології управління» для студентів за спеціальністю **Ошибка! Источник ссылки не найден.**
- Методичне забезпечення семінарських занять з курсу «Емпіричні дослідження в соціології управління».
- Методичне забезпечення до виконання індивідуального завдання з курсу «Емпіричні дослідження в соціології управління».
- Методичне забезпечення самостійної роботи з курсу «Емпіричні дослідження в соціології

- управління».
6. Перелік питань проміжного контролю з курсу «Емпіричні дослідження в соціології управління».
 7. Контрольні завдання і тести з курсу «Емпіричні дослідження в соціології управління».
 8. Карта забезпечення навчальною літературою з курсу «Емпіричні дослідження в соціології управління».

13. Рекомендована література

Основна:

1. Баскаков А.Я. Методология научного исследования. / А.Я Баскаков, Н.В. Туленков . Учеб. пособие. - К.: МАУП, 2004. – 216 с.
2. Батыгин Г.С. Лекции по методологии социологических исследований / Батыгин Г.С. – М.: Аспект-Пресс, 1995. – 386 с.
3. Бутенко, И. А. Организация прикладного социологического исследования [Текст] / И. А. Бутенко. — М.: Тривола, 1998. — 226 с.
4. Горшков М.К. Прикладная социология: Учебное пособие для вузов / М.К. Горшков, Ф.Э. Шереги. — М.: Центр социального прогнозирования, 2003. — 312 с.
5. Девятко И. Ф. Методы социологического исследования: учебное пособие для вузов / И.Ф. Девятко.- М.: Книжный дом «Университет», 2006. - 296 с.
6. Девятко И.Ф. Модели объяснения и логика социологического исследования / И.Ф. Девятко. - М.: РЦГО-TEMPUS/TASIS, 1996. – 254 с.
7. Добренев, В. И. Методы социологического исследования [Текст] : учебник для вузов / В. И. Добренев, А. И. Кравченко. — М.: ИНФРА-М, 2008. — 767 с.
8. Панина Н. Технология социологического исследования / Н. Панина. – К.: Институт социологии НАН Украины, 1998. – 276с.
9. Рабочая книга социолога [Текст] / [В. Г. Андреевков и др. ; редкол.: Г. В. Осипов (отв. ред.) и др.]. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Наука, 1983. — 478 с.
10. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности / В.А. Ядов. – М. : «Добросвет», «Книжный дом «Университет», 1998 – 596 с.

Додаткова:

1. Абриков, В. С. Количественные и качественные методы: соединяем и властвуем! / В.С. Абриков, Я. Г. Николаева // Социологические исследования. — 2010. — N 1. — С. 142-145
2. Ватолина, Ю.В. Метод наблюдения в социологии [Текст] : на основе опыта Вальтера Беньямина / Ю. В. Ватолина. — СПб.: Изд-во СПб. ун-та, 2006. — 141 с.
3. Гречихин, В. Г. Лекции по методике и технике социологических исследований [Текст] : учебное пособие / В. Г. Гречихин. — М.: Изд-во МГУ, 1988. — 232 с.
4. Зборовский, Г. Е. Прикладная социология [Текст] : учебное пособие для гуманитарных (несоциологических) специальностей / Г. Е. Зборовский, Е. А. Шуклина. — М.: Гардарики, 2006. — 175 с.
5. Кузьмина, О. Г. Социологическое обеспечение рекламы и маркетинга [Текст] : учебное пособие / О. Г. Кузьмина. — М.: Наука-Спектр: Дашков и К, 2011. — 187 с.
6. Лукина, М. М. Технология интервью : учебное пособие для вузов / М. М. Лукина. — 2-е изд., доп. — М.: Аспект Пресс, 2008. — 192 с.
7. Осипова, Н. Г. Профессия - социолог [Текст] : учебное пособие для вузов / Н. Г. Осипова. — М.: КДУ, 2009. — 352 с.
8. Юдина Т. Н. Методика и техника социологических исследований : (для студ. соц. фак.). — М.: Союз, 1998. — 79 с.

14. Інформаційні ресурси:

1. Література до курсу - [Електронний ресурс]. – Режим доступа // <http://soc.hse.ru/socinf/mmci/lit>

2. Офіційний сайт Соціологічної асоціації України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <http://www.sau.kiev.ua/>
3. Офіційний сайт Інституту соціології Національної Академії Наук України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <http://www.i-soc.com.ua/institute/>
4. Журнал «Социология: 4М» - [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <http://www.isras.ru/4M.html>
5. Журнал «Социологические исследования» - [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <http://www.isras.ru/socis.html>
6. «Соціологічні студії» науково-практичний журнал - [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <http://socio-studios.jimdo.com/ua/головна/>
7. Библиотека социологической литературы - [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <http://socioline.ru/lib>
8. Офіційний сайт фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва - [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://dif.org.ua/ua/pro-nas/about_dif.htm
9. Офіційний сайт Центру Разумкова - [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <http://www.razumkov.org.ua/ukr/index.php>

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання - екзамен.

6. Засоби діагностики успішності навчання - питання і завдання підсумкового контролю, питання до екзамену, завдання самостійної роботи студента, завдання індивідуальної роботи студента.